

Les subseus de la FES, un treball en xarxa

"Quan treballem junts en projectes estimulants que fan sortir de la rutina, les diferències entre els individus, o fins i tot els conflictes, solen disminuir i, a vegades, desapareixen del tot." Jacques Delors.

Cada cop es fa més evident, quan parlem de projectes de futur, la necessitat que en la definició i execució dels mateixos hi participin el màxim d'agents possibles.

A la individualitat, a l'empenta personal li és reservada la tasca de ser un dels nusos. Uns nusos imprescindibles, que juntament amb d'altres, individuals, col·lectius més o menys gruixuts, conformen una xarxa. Una connexió, un lligam a voltes invisible però que des de la seva "tensió" necessària ajuda a enfortir el teixit.

I en projectes de cooperació, això, encara es fa més evident; perquè en la majoria de situacions que es pensen i executen des d'un lloc, es necessita la complicitat de molta gent, els recursos d'institucions diverses, la summa de complicitats..., però sobretot la necessitat de bona definició, d'una execució pulcra i de la confiança mútua entre tots els que hi intervenen.

I en aquesta trama de relacions, de xarxa, les subseus en són una eina cabdal i, tot seguint amb el símil, un NUS bàsic.

Ara per ara la FES té subseus a les poblacions d'Alella, Balaguer, Calella, Gavà, Igualada, Masnou, Moià, Terrassa i Vilanova, moltes de les quals es van constituir mercès a la bona feina de difusió de la Fundació realitzada per en Josep Mª Cirera, voluntari de la FES, des dels seus inicis, una feina que va fruitar, i a la qual s'hi ha anat afegint gent propera a la Institució, voluntaris d'estiu, i gent de les escoles.

I quina és la tasca que realitzen les subseus?

La principal és representar la FES en els diferents àmbits de cooperació de cada població on són presents. Una presència de tipus institucional però també de sensibilització en les accions que a cada lloc es realitzen: setmanes de solidaritat, fires d'entitats de cooperació, participació en actes de difusió... tot allò que pot ajudar en l'educació pel desenvolupament i també en el coneixement de la tasca que realitzem.

Són també els responsables dels projectes que es presenten a les administracions locals, a les convocatòries anuals per a projectes de cooperació internacional i que fan possible dur a terme nous projectes i/o el manteniment d'altres que ja estan en funcionament.

I tothom en pot formar part?

Sí, si es tenen ganes de destinar una part del temps, no gaire, a ajudar en la tasca de sensibilitzar, participar en alguna fira o col·laborar en la definició d'algun dels projectes que

es presenten.

Molta i bona feina la que les subseus han fet fins ara, però que demana que des d'Educació Solidària es pugui determinar com cal continuar avançant i millorant aquests espais de relació i treball conjunt. Un treball com s'apuntava a l'inici, en xarxa: els agents locals, la FES, les subseus i tots aquells altres que també de forma directa o indirecta (Amics de l'Escola Pia del Senegal de Mataró; Caldes Solidària; Babel...) ens sentim part d'aquest gran teixit.

A tots ells, en nom de tots, l'agraïment pel seu esperit, treball i bon fer.

"Centro de Recursos Educativos"

un espai al servei d'escoles rurals de Guatemala

Aquest mes de gener de 2008 hem iniciat el segon curs de funcionament del "Centro de Recursos Educativos" de Tactic, població del departament d'Alta Verapaz a Guatemala.

Uns nous espais, que comprenen un laboratori de ciències, un centre de recursos per a mestres, i que en un futur proper també incorporaran una aula d'informàtica, estan oberts a totes les escoles de la comunitat.

Gràcies a aquesta iniciativa, que ha comptat amb el suport de l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament, els alumnes i mestres de les aldees rurals poden accedir a uns recursos amb els quals no comptaven fins ara.

Llars d'infants

atenció als més petits

L'objectiu primer de les llars d'infants que tenim en funcionament al Senegal, més enllà dels objectius associats a tot el treball que es desplega, és apropar moltes de les famílies al fet educatiu, ajudar que prenguin consciència de la importància de l'educació com a element de desenvolupament i creixement personal i alhora com a formació de futur i per al futur.

Aconseguir que les nenes i els nens comencin a anar a escola des de ben petits implica un compromís familiar que posteriorment es manté al llarg de l'escolaritat obligatòria. També i sobretot en zones més rurals beneficia la dinàmica interna familiar en un doble sentit, permet a les mares disposar de temps per poder anar a treballar, o fer activitats de formació i possibilita que les germanes grans puguin assistir a l'escola en no haver de tenir cura dels més petits.

Tres centres hi ha actualment en funcionament: Les Petits Piroguers a Dakar, Les Lapins Bleus a Sokone i Les Petites Oies a Karang, que ens permeten atendre més de 300 nenes i nens.

"Escuelitas de Tareas"

atendre i aprendre a un cantó de la frontera

Les *Escuelitas de Tareas* és una activitat que es va iniciar a Mexicali l'any 1998.

La presència d'una comunitat escolàpia, la necessitat d'atendre en la seva formació molts nens i nenes del carrer, i l'experiència acumulada al llarg de molts anys de pràctica en *escuelitas* dels joves escolapis mexicans, van donar llum a un projecte que gairebé deu anys després s'ha estès a diferents barris i també a la ciutat de Tijuana. L'empenta del Padre Pepe (en Pep Segalés) i la inestimable col·laboració de les comunitats i de molts i moltes voluntaris han fet possible la realitat d'aquest moment.

Enguany hi ha en funcionament 6 *escuelitas* a Mexicali i dues a Tijuana, que atenen més de 100 nens i nenes acompanyats per un col·lectiu de gairebé 25 noies i nois voluntaris.

A les *escuelitas* es porten a terme, per tal de prevenir el fracàs escolar, activitats de reforç per als nois i noies de primària.

Cal tenir present que el sistema escolar a Mèxic funciona en torns de matí o tarda, essent molt notori l'índex d'abandonament escolar motivat pel poc seguiment familiar, les nombroses absències de mestres, i les dolentes condicions materials de les escoles, el que fa que la qualitat no sigui del tot acceptable.

A les *escuelitas* els nois que hi assisteixen, fora del seu horari escolar, reben una atenció individualitzada, i a través del joc educatiu i de la lectura completen la seva formació escolar i personal.

L'orientació, seguiment i avaluació del funcionament de les *Escuelitas*, a cada zona, la realitza un coordinador encarregat de treballar amb el responsable de cada una d'elles i amb els equips de mestres i voluntaris, entre els quals, i ja des de fa quatre anys, hi ha un voluntari d'Educació Solidària que presta la seva col·laboració al llarg de tot un curs escolar.

Un projecte, las *escuelitas*, que en deu anys ja s'ha consolidat i que té molt de futur per endavant.

Voluntariat d'estiu

Ja s'ha iniciat la campanya de voluntariat d'estiu de la FES. Enguany hi ha prevista la col·laboració de voluntaris catalans en camps de treball i colònies al Senegal i a la Baixa Califòrnia, i també portant a terme tasques més específiques d'assessorament i formació a Guatemala i Bolívia.

La sessió de presentació i informació dels objectius va tenir lloc el dia 23 de febrer, i d'aquí a finals de maig hi ha previstes tres sessions de formació; amb la idea de fer coincidir la darrera sessió amb la 1a Jornada dels Voluntaris d'Educació Solidària, un espai de formació i trobada adreçat a tots els voluntaris i col·laboradors.

Notícies de les subseus

Diferents subseus han presentat projectes als corresponents ajuntaments per a subvencions de projectes de cooperació. La subseu d'Igualada per un projecte d'escolarització d'alumnes a la Casamance (Senegal), les de Terrassa i Vilanova pel projecte de construcció d'un Centre Social a Thiaroye. Esperem que la resposta sigui positiva com ho ha estat fins ara.

Donem la benvinguda a una nova subseu. Gràcies a les gestions de sensibilització i difusió realitzada per membres de la subseu d'Alella ens ha permès constituir-ne i registrar-ne una de nova a la població del Masnou; ambdues col·laboraran de forma ben estreta en els diferents actes de presència de la FES per aquella zona.

La subseu de Terrassa ja té dia pel proper Concert Solidari que anualment organitza i que ja arriba a la seva cinquena edició. Es previst celebrar-lo el proper dia 13 d'abril a l'Auditori de Terrassa.

Ens dol comunicar la mort d'en Josep Mª Giné, un bon col·laborador al llarg d'aquest anys, a la subseu de Gavà. El nostre condol i suport a tots els seus familiars.

Nou tríptic i nova imatge

Us fem arribar el nou tríptic de presentació d'Educació Solidària, que recull en els diferents apartats els trets més generals de la FES i que permeten un primer nivell de coneixement dels objectius, projectes i estil de treball. Aquest tríptic ja incorpora la nova imatge que s'anirà adaptant a totes les publicacions i materials que la FES realitzi.

Perquè l'educació a l'abast de tothom sigui una realitat, us animem a fer-ne difusió entre els vostres familiars i amics. Moltes gràcies a tots.

Visites a Guatemala i Senegal

En aquest primer trimestre de l'any, des de la FES hem realitzat visites de seguiment dels projectes a Guatemala i al Senegal.

En la visita a Guatemala es va poder verificar el bon nivell de treball i els bons resultats obtinguts en el projecte del Centre de Recursos Educatius. Es va aprofitar la visita per començar a definir línies d'actuació per als propers anys.

La visita al Senegal tenia com a objectiu conèixer l'estat actual de tots i cadascun dels projectes, concretar un sistema de treball coordinat i definir les accions a atendre a mig termini.

Es van realitzar reunions amb cada un dels responsables dels projectes, amb la presència dels tècnics de l'AES (Association Education Solidaire) per poder presentar al final de l'estada una anàlisi de la situació, un pla d'actuació i formació, i una previsió d'accions futures, que l'organisme local ha de treballar.

Activitats a les escoles

En aquest segon trimestre s'han realitzat diferents activitats de col·laboració amb la FES en el marc de les campanyes de solidaritat de les escoles, amb motiu de setmanes culturals o aprofitant la celebració del DENIP (Dia Escolar per la No violència i la Pau).

Caldes està preparant pel mes de maig, amb la col·laboració de l'AMPA de l'Escola, un concert, i aquests dies han posat a la venda un "buff", accions orientades a recollir ajudes pels projectes del Senegal.

S'han fet reunions amb equips directius i claustres de professors de les escoles de Sant Antoni, Nostra Senyora, Sabadell i Caldes, on s'ha pogut explicar el sentit i objectius de la FES i començar a definir possibles nivells de col·laboració i treball conjunt.

A Sarrià es va fer una reunió amb els pares de 1a comunitat que cada curs escullen un projecte de la FES per treballar amb els nois i noies que la realitzen, i on aporten les recaptades que es recullen en els dies de celebració. Enguany el projecte escollit es la Casa d'Acollida de Tijuana.

UN COP HAVENT FET LA DIGESTIÓ

És curiós com tot just ha passat un mes des de la tornada del Senegal i encara hi tinc moltes vegades el pensament allà. Però una cosa està clara, jo he nascut a Catalunya i m'estimo la meva terra, la meva gent i el tarannà que duem aquí. Què vol dir tot això? Doncs que quan viatges a un país on la cultura, la gent i la manera de fer són totalment diferents, de seguida te n'enamores pensant que canviaries la teva manera de viure per fer-ho com ells, però això és quasi impossible. És molt difícil renunciar a un sistema de vida que arrossegues des que neixes. S'ha de tocar de peus a terra, som occidentals i això costa molt canviar-ho, però no perquè la nostra filosofia sigui millor o pitjor que les altres opcions no, en absolut.

Afirmo que hem d'aprendre molt de la cultura africana. Els valors són totalment diferents als nostres. Donen prioritat a les persones i no pas al materialisme. Creuen i viuen de la natura, creuen en la família, en la transmissió dels valors i la cultura a partir de la cançó, creuen en la música i el ritme, creuen en les persones perquè són el més important en aquest món.

Nosaltres som l'antítesi, hem de tenir el cotxe últim model, la casa, el pis, l'apartament, el mòbil, el gps, l'ordinador portàtil, el DVD, l'MP3, l'MP4, hem d'anar de viatge cada any als llocs més llunyans possibles per poder "fardar", hem de cobrar molts diners, ... i és clar, tu diràs que hem de cobrar de diners, si no, com comprariem tot això?

Comprar, quina paraula més absurda i addictiva. La majoria d'objectes que he anomenat no són necessaris per viure, són luxes.

Sabeu què fa falta per viure? Molt senzill: menjar i un sostre, i si això va acompanyat d'una família ben avinguda, fantàstic. Ja no sabem què és una família, un concepte molt més important del que ens pensem. La família és la BASE de la humanitat, de les societats, dels pobles; sense família no som ningú.

Avui en dia qui té una família estable, on els pares conviuen junts perquè encara s'estimen, i els fills són la prolongació de la seva pròpia vida? Comptats!

Doncs la meva petita estada al Senegal m'ha fet reflexionar sobre tot això, m'he adonat de la importància del concepte de família i de temps. El temps és totalment relatiu, no hi ha pressa, tot és "dankan dankan", i és clar que sí, pressa per què? Allà mengen i viuen i si hi ha feina, treballen. El nostre concepte de vida no s'hi assembla pas, però quin és el millor? Això mai no ho sabrem ja que depèn del moment i del lloc on t'ha tocat néixer.

Una imatge val més que mil paraules, i aquesta foto ho diu tot, ells són uns experts en entendre la felicitat.

Jordi Ciurans Mallorquin
Voluntari estiu 2007 a Senegal

Si preferiu rebre el full informatiu en format electrònic, feu-nos-ho saber a: educacio.solidaria@escolapia.cat